

НАРКОЗАЛЕЖНІСТЬ ТА ТОКСИКОМАНІЯ

*Землянська О. В., ст. вик. (каф. ОППЦБ КПІ ім. Ігоря Сікорського);
Пащенко Д. О., студ. (гр. ІІ-04, ФІОТ КПІ ім. Ігоря Сікорського)*

Анотація. У цій статті розглядається проблема наркозалежності та токсикоманії, їх вплив на фізичне та психічне здоров'я особи. Досліджуються ключові аспекти цього явища, включаючи причини, симптоми та можливі методи лікування. Робота також висвітлює сучасний стан питання та намагається надати рекомендації для подолання цієї соціальної проблеми.

Ключові слова: наркозалежність, токсикоманія, здоров'я, сучасний стан, лікування.

Abstract. This article explores the issues of drug addiction and substance abuse, examining their impact on an individual's physical and mental well-being. Key aspects of these phenomena, including causes, symptoms, and potential treatment methods, are investigated. The article also sheds light on the current state of the issue and seeks to provide recommendations for addressing this social problem.

Keywords: drug addiction, substance abuse, health, current state, treatment.

Вступ. Наркозалежність та токсикоманія є серйозними проблемами сучасного суспільства, що впливають на фізичне, психічне та соціальне благополуччя людей. Ці явища стають причиною численних медичних, психологічних та соціальних проблем. У цій статті аналізується стан питання, проводяться дослідження та надається висновок щодо можливих шляхів вирішення проблеми.

Аналіз стану питання. Наркотична залежність виникає через використання наркотиків, що призводить до психологічної та фізичної залежності. Токсикоманія охоплює ширший спектр вживання токсичних речовин, включаючи алкоголь, ліки та інші речовини. Основні причини цих проблем пов'язані із стресом, соціальною нерівністю, та генетичними факторами. Сучасні методи лікування включають терапію, психотерапію та медикаментозне лікування. [1]

Мета роботи. Метою даної роботи є систематизація інформації щодо наркозалежності та токсикоманії, виявлення основних причин та наслідків цих явищ, а також аналіз сучасних методів лікування та попередження.

Методики, матеріали і результати досліджень. Наркозалежність та токсикоманія – це проблеми, які в останні десятиліття набули особливої актуальності в сучасному суспільстві. Залежність від наркотиків стала не тільки медичною проблемою, але і соціальною та економічною загрозою для численних країн.

Наркозалежність – це патологічний стан, що виникає внаслідок систематичного вживання психоактивних речовин. Основні причини наркозалежності полягають у фізіологічних та психологічних змінах, які відбуваються в організмі під впливом наркотиків [1].

Фізіологічно, наркотики можуть змінювати роботу мозку та інших органів, спричиняючи залежність від їхнього вживання. Психологічні причини поділяють на позитивну прихильність та негативну прихильність. Перша означає вживання наркотику задля отримання задоволення, наприклад, шляхом ейфорії, підвищеного настрою чи відчуттям бадьорості. Негативна прихильність відбувається тоді, коли людина прагне позбутися поганого самопочуття або втекти від реальності. [2]

Токсикоманія – це широкий термін, який охоплює залежність від різних видів токсичних речовин, включаючи транквілізатори, снодійні засоби, холінолітичні засоби, інгалянти (ефір, закис азоту, препарати побутової хімії), нікотин та кофеїн.

Токсикоманія може бути фізичною або психічною. Фізична токсикоманія виникає внаслідок пристосування організму до постійного впливу токсинів, що може призводити до серйозних проблем зі здоров'ям. Психічна токсикоманія, з іншого боку, зазвичай включає в себе залежність від психоактивних речовин, які впливають на психічний стан людини. [3]

Наркозалежність та токсикоманія супроводжуються серйозними соціальними наслідками. Залежність може призводити до руйнування сімей, втрати робочих місць, злочинності та інших проблем соціального характеру. Крім того, наркотики можуть бути джерелом поширення інфекційних захворювань через спільне вживання шприців.

Однією з ключових складових боротьби з наркозалежністю є превенція. Налагодження системи освіти, спрямованої на попередження вживання наркотиків, і підтримка програм реабілітації можуть значно зменшити поширення цієї проблеми.

В Україні існують різноманітні методи лікування наркозалежності, які поділяються на короткострокові та довгострокові. Короткострокові методи включають такі підходи, як кодування, гіпноз, програма «Детокс», голкорексфлексотерапія та екстракорпоральна детоксикація. Жоден із цих методів не гарантує повного одужання, і комплексна реабілітація часто є ключовим етапом в процесі лікування.

Народні методи лікування наркозалежності, які використовують трави, також відзначаються своєю популярністю. Меліса, глід, хвощ польовий та інші рослини використовуються для приготування настоїв, які, за ствердженням, допомагають подолати фазу «ломки». Однак їх ефективність не гарантована, і вони не повинні розглядатися як універсальний засіб проти хімічної залежності.

Довгострокові методи лікування наркозалежності акцентують увагу на психологічній реабілітації. Методи, такі як міннесотська модель «12 кроків», когнітивно-біхевіоральна терапія та теорія мотиваційного посилення, спрямовані на внутрішню мотивацію та перетворення життя наркозалежного [4].

Найбільш успішним вважається комплексний підхід, який поєднує медикаментозне лікування з соціально-психологічною реабілітацією. Такий підхід забезпечує великі шанси на повне одужання. У Всеукраїнському наркологічному центрі «Медікон» такий комплексний підхід включає процедури

детоксикації, програму «12 кроків» та формування терапевтичної спільноти, сприяючи фізичному та психологічному відновленню пацієнта. [5]

Висновок. Наркозалежність та токсикоманія, які стають все більшою загрозою сучасному суспільству, вимагають від нас негайних та рішучих дій. Ці проблеми, які впливають на здоров'я та добробут індивідів, а також на стабільність суспільства в цілому, вимагають комплексного підходу та спільних зусиль уряду, громадськості та фахівців у галузі охорони здоров'я.

Превенція грає ключову роль у зменшенні поширення наркозалежності. Широкомасштабна освіта, спрямована на усвідомлення ризиків та наслідків вживання наркотиків, повинна бути доступною для всіх верств суспільства. Крім того, важливо розвивати програми реабілітації та підтримки для тих, хто вже став жертвою наркотичної залежності.

Лікування наркозалежності повинно бути індивідуалізованим та орієнтованим на комплексність проблеми. Враховуючи фізіологічні та психологічні аспекти, медикаментозні підходи, психотерапія та соціальна підтримка повинні допомагати відновленню фізичного та психічного здоров'я.

Крім того, суспільство повинно активно взяти участь у реінтеграції екс-залежних. Створення сприятливого середовища для їхнього повернення до повноцінного життя, а також запобігання стигматизації допоможе створити підтримуюче оточення.

Загальний успіх у протидії наркозалежності залежить від нашої спроможності об'єднати ресурси, розвивати наукові дослідження та вдосконалювати стратегії боротьби. Лише через спільні зусилля уряду, громадськості, медичних працівників та освітян ми можемо надіятися на створення суспільства, яке буде вільним від тенет наркозалежності та токсикоманії.

Література

1. Безпека життєдіяльності та цивільний захист [Електронний ресурс] : підручник для студ. спеціальностей з природничих, соціально-гуманітарних наук та інженерно-комунікаційних технологій / О. Г. Левченко, О. В. Землянська, Н. А. Праховнік, В. В. Зацарний ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,51 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 267 с.

2. Залежність від психоактивних речовин [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/zalezhnist-vid-psikhoaktivnikh-rechovin>.

3. Наркоманія [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Наркоманія>.

4. Токсикоманія [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Токсикоманія>.

5. Терміни і методи лікування наркоманії [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <https://nonarcotic.com.ua/uk/likuvannya-narkomaniji/terminy-i-metody-likuvannia-narkomanii/>.